

โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน

1. หลักการและเหตุผล

นับตั้งแต่ปี 2547 กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักจัดการคุณภาพน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบหมายภารกิจในการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ให้กับหน่วยงานในที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16 ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ ในการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม อีกทั้งอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน และสะดวกในการประสานงาน ปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหามลพิษได้โดยตรง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประเมินสถานการณ์มลพิษ แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง และยังเป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการจัดการคุณภาพน้ำในระดับท้องถิ่น ระดับภาคและระดับประเทศ ได้ด้วย

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 จึงได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำต่อเนื่อง ในลำน้ำที่สำคัญในพื้นที่รับผิดชอบ คือ จังหวัดสงขลา พัทลุง ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งประกอบด้วยลำน้ำสายสำคัญ ได้แก่ กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (23) กลุ่มน้ำปัตตานี (24) และกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก คือ คลองเทพา แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา และแม่น้ำโก-ลก สำหรับเป็นข้อมูลในการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำ อีกทั้งใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูคุณภาพน้ำและควบคุมมลพิษ ทั้งในระดับกลุ่มน้ำและระดับพื้นที่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อทราบสถานการณ์และแนวโน้มคุณภาพน้ำในแต่ละปีของแต่ละกลุ่มน้ำ/ลำน้ำ สำหรับเป็นข้อมูลในการวางแผนและบริหารจัดการอนุรักษ์ลำน้ำให้เหมาะสมสำหรับการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานและทุกภาคที่เกี่ยวข้อง

3. เป้าหมาย

ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา กลุ่มน้ำปัตตานี และกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก คือ คลองเทพา แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา และแม่น้ำโก-ลก จำนวน 64 สถานี ดังนี้

กลุ่มน้ำ	ลำน้ำ/แหล่งน้ำ	จำนวนสถานี	รหัส	จุดเก็บตัวอย่าง	ความถี่	
					4 ครั้ง/ปี (ทุกพารามิเตอร์)	2 เดือน/ครั้ง (เฉพาะ DO)
ทะเลสาบสงขลา	พื้นที่ทะเลสาบสงขลา	15	SK 01	หมู่บ้านทะเลน้อย ต.พนางตุง อ.ควนขนุน	√	√
			SK 02	กลางทะเลน้อย อ.ควนขนุน		
			SK 03	ปากคลองนางเรียง อ.ควนขนุน		
			SK 04	ปากคลองบ้านโรง อ.กระแสสินธุ์		

ลุ่มน้ำ	ลำน้ำ/แหล่งน้ำ	จำนวน สถานี	รหัส	จุดเก็บตัวอย่าง	ความถี่	
					4 ครั้ง/ปี (ทุกพารามิเตอร์)	2 เดือน/ครั้ง (เฉพาะ DO)
			SK 05	กลางทะเลหลวง อ.ระโนด		
			SK 06	ปากคลองลำป่า อ.เมือง		
			SK 07	แหลมจองถนน ต.จองถนน อ.เขาชัยสน		
			SK 08	บ้านปากพะยูน อ.ปากพะยูน		
			SK 09	บ้านปากจำ ต.ควนโศ อ.ควนเนียง		
			SK 10	ปากคลองคูตะเภา อ.หาดใหญ่		
			SK 11	ปากคลองพะวง อ.เมือง		
			SK 12	ใต้สะพานติณสูลานนท์ช่วงแรก ต.เกาะยอ อ.เมือง		
			SK 13	ปากคลองสำโรง อ.เมือง		
			SK 14	วัดสุวรรณคีรี อ.เมือง		
			SK 15	ปากทะเลสาบสงขลา อ.เมือง		
	ลำคลองสาขาพื้นที่ ลุ่มน้ำทะเลสาบ สงขลา	30	PAC1	สะพานคลองป่าพะยอม อ.ป่าพะยอม	√	√
			PAC2	โรงเรียนวัดคลองใหญ่ ต.เกาะเต่า อ.ป่าพะยอม		
			PAC3	บ้านหน้าวัว หมู่ 8 ต.เกาะเต่า อ.ป่าพะยอม		
			TNC1	บ้านปากประ อ.ควนขนุน		
			TNC2	บ้านตลาดปากคลอง อ.ควนขนุน		
			TNC3	บ้านควนขนุน อ.ควนขนุน		
			NTC1	ฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1 (นาท่อม) โครงการชลประทานพัทลุง สำนักชลประทานที่ 18		
			NTC2	สะพาน คสล. บ้านตำนาน ม.11 ต.ตำนาน อ.เมือง		
			NTC3	สะพานข้ามวัดคงคา ม.4 ต.ตำนาน อ.เมือง		
			TKC1	สะพานบ้านปากพล หมู่ 9 อ.บางแก้ว		
			TKC2	แก่งน้ำหู่แร่ อ.บางแก้ว		
			TKC3	สะพานคลองท่าเขียว หมู่ 7-8 ต.แม่ขรี อ.ตะโหมด		
			PBC1	สะพานปากคลองป่าบอน ม.3 ต.ฝาละมี อ.ปากพะยูน		
			PBC2	สะพานกรมโยธาธิการ ม.9 ต.ฝาละมี อ.ปากพะยูน		
			PBC3	สะพานบ้านป่าบอน ม.10 ต.ป่าบอน อ.ป่าบอน		
			PRC1	วัดควนเพ็ง ต.โคกทราย อ.ป่าบอน		
			PRC2	วัดพรุพ้อ ต.โคกทราย อ.ป่าบอน		
			PRC3	สะพานคลองพรุพ้อ ต.โคกทราย อ.ป่าบอน		
			PMC1	สะพานกรมโยธาธิการ ม.12 ต.บางเหรียญ อ.ควนเนียง		
			PMC2	สะพานคลองภูมิ อ.รัตภูมิ		
			PMC3	วัดห้วยลาด ต.คูหาใต้ อ.รัตภูมิ		
			UTC1	สะพานวัดคูเต่า อ.หาดใหญ่		
			UTC2	ทำนั้วัดหาดใหญ่ใน อ.หาดใหญ่		
			UTC3	สะพานมหาวิทยาลัยเมืองหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่		

ลุ่มน้ำ	ลำน้ำ/แหล่งน้ำ	จำนวน สถานี	รหัส	จุดเก็บตัวอย่าง	ความถี่	
					4 ครั้ง/ปี (ทุกพารามิเตอร์)	2 เดือน/ครั้ง (เฉพาะ DO)
			SK13.5	ท่าเทียบเรือประมงท่าสะพาน อ.เมือง		
			SK9.5	ปากพรอ อ.สิงหนคร		
			SK7.5	ปากคลองปากพล ม.9 ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว		
			MKC	คลองมหากาฬ ต.มหากาฬ อ.ระโนด		
			RNC	คลองระโนด อ.ระโนด		
			TAC	คลองตะเครียะ อ.ระโนด		
ปัตตานี	แม่น้ำปัตตานี	5	PT1	ปากน้ำปัตตานี ท่าเทียบเรือชายฝั่งปัตตานี หมู่ที่ 8 ต.บานา อ.เมือง จ.ปัตตานี	√	-
			PT2	บ้านอานีะปุไล๊ะ ต.ยาปี อ.หนองจิก จ.ปัตตานี		
			PT3	โรงสูบน้ำแรงต่ำปะปาเทศบาลเมืองยะลา บ.วีปุต ต.ท่าสาบ อ.เมือง จ.ยะลา		
			PT4	บ้านบาเจาะ ต.บาเจาะ อ.บันนังสตา จ.ยะลา		
			PT5	เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา		
ภาคใต้ ฝั่งตะวันออก	คลองเทพา	2	TA01	บ้านคลองประดู่ ม.4 ต.ปากยาง อ.เทพา จ.สงขลา	√	√
			TA01	บ้านเทพา ต.เทพา อ.เทพา จ.สงขลา		
	แม่น้ำสายบุรี	4	SB1	ปากน้ำ เทศบาลตำบลตะลุบัน อ.สายบุรี จ. ปัตตานี	√	-
			SB2	หมู่ 1 ต.กาบูกะ อ.รามัน จ.ยะลา		
			SB3	โรงสูบน้ำแรงต่ำ การประปาหรือเสาะ บ.ท่าเรือ ต.เรือเสาะ อ.เรือเสาะ จ.นราธิวาส		
			SB4	เทศบาลตำบลศรีสาคร ต.ศรีสาคร อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส		
	แม่น้ำโก-ลก	6	KL1	หมู่บ้านนุเ๊ะตา อำเภอแว้ง จ.นราธิวาส	√	-
			KL2	หมู่บ้านนุเ๊ะตา อำเภอแว้ง จ.นราธิวาส		
			KL3	บ้านบือเน๊ะสแลแม อำเภอแว้ง จ.นราธิวาส		
			KL4	สะพานไทย - มาเลเซีย อำเภอสุโงงโก-ลก จ.นราธิวาส		
			KL5	สะพานท่าพรก ข้ามแม่น้ำบางนรา อ.ตากใบ จ.นราธิวาส		
			KL6	ปากแม่น้ำโก-ลก บ้านตาบา อำเภอตากใบ จ.นราธิวาส		
	บางนรา	2	BN1	เทศบาลเมืองนราธิวาส ต.บางนาค อ.เมือง จ.นราธิวาส	√	-
			BN2	บ้านปีเหล็ง ต.มะรือโบออก อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส		
รวม		64				

5. ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มงานเฝ้าระวังและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16

6. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประมาณการ จำนวน 464,000 บาท โดยแยกเป็น

ที่	รายการ	หน่วยนับ	จำนวน	งบประมาณต่อหน่วย (บาท)	งบประมาณรวม (บาท)
1	ค่าจ้างเอกชนดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำและวิเคราะห์คุณภาพน้ำภาคสนาม แม่น้ำปัตตานี สายบุรี โก-ลก และบางนรา	ครั้ง	4	40,000	160,000
2	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลำคลองสาขา และคลองเทพา (ติดตามตรวจสอบประจำปี)	ครั้ง	4	25,000	100,000
3	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลำคลองสาขา และคลองเทพา (ติดตามตรวจสอบราย 2 เดือน)	ครั้ง	6	12,000	72,000
4	ค่าสารเคมีสำหรับตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำในห้องปฏิบัติการ	ครั้ง	2	50,000	100,000
5	ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการเก็บตัวอย่างน้ำ	ครั้ง	4	500	10,000
6	ค่าส่งตัวอย่างน้ำ (Pesticides) วิเคราะห์ ณ ห้องปฏิบัติการกรมควบคุมมลพิษ	ลุ่มน้ำ-ครั้ง	2-4	300	12,000
7	ค่าใช้จ่ายในการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำ (รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาและรายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ (แม่น้ำปัตตานี สายบุรี โก-ลก บางนรา และคลองเทพา))	ลุ่มน้ำ-เล่ม	2-20	250	10,000
รวมทั้งสิ้น					464,000

7. ผลผลิต และผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิตของโครงการ	ผลลัพธ์ของโครงการ
ข้อมูลคุณภาพน้ำในลำน้ำสายหลักในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16	หน่วยงานและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบสถานการณ์คุณภาพน้ำในลำน้ำสายหลัก สำหรับเป็นข้อมูลในการวางแผนและบริหารจัดการอนุรักษ์ลำน้ำให้เหมาะสมสำหรับการใช้ประโยชน์

8. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ผลผลิตของโครงการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
ข้อมูลคุณภาพน้ำในลำน้ำสายหลักในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16	รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำในลำน้ำสายหลักในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16	2 ลุ่มน้ำ ภายในเดือนตุลาคม 2553

ผลลัพธ์ของโครงการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
หน่วยงานและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบสถานการณ์คุณภาพน้ำในลำน้ำสายหลัก สำหรับเป็นข้อมูลในการวางแผนและบริหารจัดการอนุรักษ์ลำน้ำให้เหมาะสมสำหรับการใช้ประโยชน์	หน่วยงานหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการนำข้อมูลสถานการณ์คุณภาพน้ำไปใช้ประโยชน์	ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยงาน

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 หน่วยงานและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบสถานการณ์และแนวโน้มคุณภาพน้ำในแต่ละลุ่มน้ำหลัก และมีการนำข้อมูลสถานการณ์คุณภาพน้ำไปใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการอนุรักษ์ลำน้ำให้เหมาะสมสำหรับการใช้ประโยชน์

9.2 เกิดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ต่างๆที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์และฟื้นฟูคุณภาพน้ำ

9.3 ประชาชนและทุกภาคส่วนเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และฟื้นฟูคุณภาพน้ำ

(นางมุกดา จอกลอย)
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
ผู้เขียนโครงการ
วันที่..... พฤศจิกายน 2552

(นางคณินิจ ศรีสมัย)
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
ผู้เสนอโครงการ
วันที่..... พฤศจิกายน 2552

(นางสาวจงจิตร นีรนาทเมธิกุล)
ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
ผู้อนุมัติโครงการ
วันที่..... พฤศจิกายน 2552